

Helena Falk
nämndsekreterare

Yttrande avseende kommunrevisionens granskningsrapport av kvalitet inom bostad med särskild service enligt LSS, boende LSS, 2022

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att avge svar i enlighet med tjänsteskrivelsen av den 10 januari 2023.

Sammanfattning

Lunds kommuns revisorer har granskat hur vård- och omsorgsnämnden säkerställer att insatser i form av bostad med särskild service enligt LSS är av god kvalitet. Kommunrevisionen konstaterar att insatserna med bostad enligt LSS i stort fungerar väl, men rekommenderar dock att vård- och omsorgsnämnden för att bidra till verksamhetens utveckling:

- säkerställer att genomförandeplaner finns för samtliga boende och att årliga uppföljningssamtal sker och dokumenteras,
- fortsätter arbeta för att avvikelshanteringen förbättras, samt
- säkerställer att det sker ett arbete för att trygga kompetensförsörjningen på kort och på lång sikt.

Revisorerna önskar svar senast den 15 februari 2023 på vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av vad som framkommit i granskningen.

Underlag för beslutet

- Vård- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-10
- Missiv Granskning av kvalitet inom bostad med särskild service enligt LSS
- Granskningsrapport boende LSS

2023-01-10

Diarienummer

VOO 2022/0628

Ärendet

Bakgrund

Lunds kommuns förtroendevalda revisorer, har med stöd i genomförd risk- och väsentlighetsanalys granskat hur vård- och omsorgsnämnden säkerställer att insatser i form av bostad med särskild service enligt LSS är av god kvalitet.

Revisionsgranskningens syfte och revisionsfrågor

Kommunrevisionens skriver att det övergripande syftet med granskningen har varit att bedöma om vård- och omsorgsnämnden har säkerställt att insatser i form av bostad med särskild service är av god kvalitet.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- Finns det tydliga mål som är kända och tillämpas inom bostäder med särskild service?
- Har nämnden säkerställt, och kunskap om, att det sker ett systematiskt förbättringsarbete inom bostäder med särskild service?
- Har nämnden säkerställt, och kunskap om, enskildas inflytande och medbestämmande i utformningen av insatsen bostad med särskild service?
- Har nämnden säkerställt, och kunskap om, en tillräcklig bemanning inom bostäder med särskild service?
- Har nämnden säkerställt, och kunskap om, att det finns personal med lämplig utbildning och kompetens i bostäder med särskild service?
- Förhåller sig nämndens kostnader för bostad med särskild service i paritet med övriga kommuner i landet?
- Har nämnden tillsett uppföljning och kontroll av kvalitet inom bostäder med särskild service som bedrivs av privata aktörer?

Kommunrevisionens bedömning och rekommendation

Kommunrevisionen skriver att den sammanfattande bedömningen är att nämnden till stor del har säkerställt att insatser i form av bostad med särskild service är av god kvalitet. Det finns delar i det systematiska kvalitetsarbetet som behöver utvecklas så som arbetet med avvikelser, dokumentation och genomförandeplaner. Den enskildas inflytande och medbestämmande skall säkerställas genom genomförandeplaner och uppföljningarna av dessa. Samtliga boende har emellertid inte aktuella genomförandeplaner och uppföljningssamtalen inte alltid sker i enlighet med plan, vilket bedöms vara en brist.

2023-01-10

Diarienummer

VOO 2022/0628

Man uppger att det finns tillräcklig bemanning för att möta dagens behov, men att kompetensförsörjningen blir en allt större utmaning för verksamheten. Nämnden följer upp om personalen har adekvat utbildning, det genomförs utbildningsinsatser för att bättre möta målgruppens behov.

Kommunrevisionen konstaterar att insatserna med bostad enligt LSS i stort fungerar väl, men rekommenderar dock att vård- och omsorgsnämnden för att bidra till verksamhetens utveckling:

1. säkerställer att genomförandeplaner finns för samtliga boende och att årliga uppföljningssamtal sker och dokumenteras,
2. fortsätter arbeta för att avvikelshanteringen förbättras, samt
3. säkerställer att det sker ett arbete för att trygga kompetensförsörjningen på kort och på lång sikt.

Revisorerna önskar svar senast den 15 februari 2023 på vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av vad som framkommit i granskningen.

Vård- och omsorgsförvaltningens åtgärder med anledning av kommunrevisionens tre rekommendationer

Verksamheten redogör nedan för vilka åtgärder som vidtas gällande säkerställande av kvalitén inom bostad med särskild service enligt LSS för att följa kommunrevisionens 3 rekommendationer.

1. säkerställer att genomförandeplaner finns för samtliga boende och att årliga uppföljningssamtal sker och dokumenteras,

Efter en genomgång genomförd av chefer för boende LSS framkommer att samtliga brukare inom verksamhetsområdet har en genomförandeplan. Det som brister är att vissa genomförandeplaner inte är uppdaterade i tid. Antingen efter att uppföljning skett, då myndighetsfunktionen skickar en ny beställning eller så avvaktar enhetschef med att underteckna genomförandeplanen då den behöver korrigeras av någon anledning av kontaktperson på boendet. Det innebär att genomförandeplan finns, men kan vara äldre än 6 månader.

Då brukare flyttar in i boendet kan det också dröja innan genomförandeplan är upprättad. Denna process kommer att säkerställas genom att ett processkartläggningsverktyg upprättar en rutin och en Inflyttningsprocess för brukaren.

2023-01-10

Diarienummer

VOO 2022/0628

I vissa fall är det myndighetsfunktionen som inte genomfört uppföljning i rätt tid, då försenas även upprättandet av uppdatering av genomförandeplanen från utföraren.

Åtgärd för att förbättra resultatet för att ha aktuella och uppdaterade genomförandeplaner sker bland annat utifrån resultatet av dokumentationsgranskningen som sker årligen av myndighetsfunktionen.

Genom inrättande av pedagogiska samordnare på varje område (genomförs 2023-01-02) som får i uppdrag att ansvara för att ge stöd åt kontaktperson säkerställer vi kvalitén på arbetet, både med dokumentation och annat.

2. fortsätter arbeta för att avvikelsehanteringen förbättras

Ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet utifrån sammanställning och analys utifrån rapporterade avvikelser ligger på enhets- och verksamhetsnivå, där enhetschefer och verksamhetschefer är ytterst ansvariga.

För att öka kunskap och kompetens inom området har kvalitetsutvecklare inom samtliga verksamhetsområden arbetat fram en utbildning som riktar sig till samtliga medarbetare och chefer inom vård- och omsorgsförvaltningen. Utbildningen fungerar för både självstudier och som material på APT.

Under 2022 har en handlingsplan tagits fram med bakgrund i förvaltningens utvecklingsområden inom förvaltningens avvikelsehantering. Arbetet utifrån handlingsplanen kommer under 2023 att omfatta att revidera rutiner och tydliggöra roller och ansvar, öka samverkan och lärande utifrån avvikelser samt införande av ny avvikelsemodul i samband med införande av nytt verksamhetssystem.

3. säkerställer att det sker ett arbete för att trygga kompetensförsörjningen på kort och på lång sikt

Kompetensförsörjning på kort sikt:

För att bli mer attraktiv som arbetsgivare har verksamheten arbetat kontinuerligt med att skapa förutsättningar för karriärmöjligheter.

2023-01-10

Diarienummer

VOO 2022/0628

Medarbetare kan utveckla sin kompetens och få ett större ansvarsområde inom verksamheten då det finns en bredd på befattningarna dvs stödbiträde, stödassistent, stödpedagog och pedagogisk samordnare. Generösa förmåner för vidareutbildning ger också en möjlighet att fånga upp och uppmuntra medarbetare att utveckla sig i arbetet.

I verksamhetsplanen för kommande år planeras en handlingsplan för att systematiskt sammanställa vilka utbildningar och kompetenser som finns i verksamhetsområdet samt följa behovet av fortbildning. Målet är att varje medarbetare ska ha en individuell utbildningsplan. Detta kommer leda till en tydlighet i behov av utbildningssatsningar år från år. Omvärldsbevakning ska ske av vilka metoder och arbetssätt som är kvalitetssäkrade och evidensbaserade. En samordningsgrupp bestående av de pedagogiska samordnarna samt chefer kommer att inventera behov samt se över vilka utbildningar och kompetenser som finns.

År 2022 fick LSS ett bidrag från kommunfullmäktige på 2 mkr, vilket möjliggjorde en ökad grundutbildning för samtliga medarbetare. Det gav möjlighet att bibehålla och kompetensutveckla medarbetare.

Andra åtgärder för att trygga kompetensförsörjningen är till exempel samarbete med utbildningsanordnare, att ta emot elever på praktik samt uppsökande verksamhet på skolor.

Det finns planer på att permanenta bemanningspoolen, som provats 2022, och att utöka den. Det ger en ökad anställningstrygghet för personer som arbetar i poolen samt en trygghet i verksamheten att ha kompetent och känd personal som kommer in vid ordinarie personals frånvaro.

Ett samarbete med barn- och skolförvaltningen diskuteras i samband med att de ska införa heltidsmått för elevassistenter. Boende LSS kan erbjuda medarbetare inom barn- och skolförvaltningen, som önskar arbeta heltid, tjänst i bemanningspoolen. Det ger möjlighet till semestertjänst i stället för uppehållstjänst för yrkesgruppen elevassistenter och verksamheten säkerställer rätt kompetens och erfarenhet.

Yrkesresan, trygga kompetensförsörjningen på lång sikt:

Både antal och omfattning av insatser till personer med funktionsnedsättning ökar. Inom kommunal vård- och omsorg är såväl kompetensförsörjningen som kompetensutvecklingsbehovet stora utmaningar. För de utmaningar som socialtjänsten står inför gör SKR (Sveriges kommuner och regioner) bedömningen att det behövs gemensamma yrkesresor. Totalt ska fem yrkesresor produceras för olika verksamhetsområden inom socialtjänsten under avtalsperioden 2021-2028.

2023-01-10

Diarienummer

VOO 2022/0628

Yrkesresan är ett samarbete mellan SKR, Socialstyrelsen och Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS). Idag har drygt 90% av alla kommuner valt att anslutna till Yrkesresan. Lunds kommun är ansluten och kommer att delta i yrkesresorna under avtalsperioden.

Målet med Yrkesresan är att stärka kompetens och yrkesstolthet för både medarbetare och chefer inom socialtjänsten genom att erbjuda bästa tillgängliga kunskap på ett samlat och pedagogiskt sätt. Yrkesresan ska även göra det mer attraktivt att arbeta inom funktionshinderområdet.

Kommande yrkesresa vänder sig till medarbetare inom funktionshinderområdets utförarverksamheter. Produktionen påbörjades under hösten 2022 och lansering planeras till hösten 2023. Längre fram planeras även en yrkesresa för myndighetsutövande medarbetare inom funktionshinderområdet.

Förvaltningsövergripande:

Kompetensförsörjningen är en av förvaltningens största utmaningar. Att vara en modern och attraktiv arbetsgivare är en förutsättning för att utföra verksamhetens uppdrag och uppfylla verksamhetens mål. Det strategiska arbetet utgår från ARUBA-modellen (attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla). För att utveckla attraktiviteten som arbetsgivare ska satsningar och prioriterade aktiviteter genomföras kopplat till; god arbetsmiljö och hälsa, och transparenta anställningsvillkor, relevant kompetens vid varje tillfälle samt motiverande ledarskap och motiverade ledare. Att fortsätta utveckla den kommunikativa organisationen samt den interna och den externa kommunikationen betraktas som framgångsfaktorer.

Målområdena har bland annat i syfte att bemöta den ökande konkurrensen om kompetens och minska personalomsättningen i förvaltningen. Under våren 2022 genomförde förvaltningen en kartläggning av samtliga aktiviteter som pågår utifrån SKR:s framtagna strategier för kompetensförsörjning. Strategierna är framtagna som ett stöd för arbetet i kommuner och regioner. Strategierna handlar om att vara en attraktiv arbetsgivare, att hitta nya lösningar och om ett hållbart arbetsliv (se bifogad presentation). Förvaltningen fortsätter med att arbeta med ständiga förbättringar för att attrahera och rekrytera utifrån den demografiska utvecklingen i landet.

Beredning

Förvaltningens verksamhetschef för boende LSS, myndighetsfunktionen och HR-avdelningen har tillfrågats med

2023-01-10

Diarienummer

VOO 2022/0628

anledning av revisionens granskning och rekommendationer. De har svarat på vilka åtgärder som vidtas med anledning av kommunrevisionens tre rekommendationer.

Konsekvenser för personer med funktionsnedsättning

Revisionens granskning och rekommendationer till vård- och omsorgsnämnden för att bidra till verksamhetens utveckling innebär i förlängningen en förbättring av verksamheten, vilket är positivt för personer med funktionsnedsättning.

Barnets bästa

Revisionens granskning och rekommendationer bidrar till verksamhetens utveckling vilket är positivt för barn med funktionsnedsättning.

Ekonomiska konsekvenser

De åtgärder som redovisas i revisionssvaret medför ekonomiska konsekvenser, framför allt åtgärden att trygga kompetensförsörjningen på kort och på lång sikt.

Anna Borgius
Vård- och omsorgsdirektör

Helena Falk
Nämndsekreterare

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Lunds kommuns förtroendevalda revisorer

För kännedom:
Kommunfullmäktige